

PREZES

REGIONALNEJ IZBY OBRACHUNKOWEJ
W KATOWICACH

Katowice, 18 sierpnia 2016 r.

Znak: WK-610/12/4/16

Pan
Janusz Pierzyna
Wójt Gminy
Jasienica

Wystąpienie pokontrolne

Inspektorzy Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach przeprowadzili w dniach od 5 maja 2016 r. do 14 czerwca 2016 r. kontrolę kompleksową gospodarki finansowej Gminy Jasienica, za okres od 1 stycznia 2012 r. do 14 czerwca 2016 r.

Ustalenia kontroli zawarte zostały w protokole kontroli, podpisanym w dniu 24 czerwca 2016 r. przez Wójta Gminy Jasienica oraz Skarbnika Gminy Jasienica, którego jeden egzemplarz pozostawiono w jednostce kontrolowanej.

Poniżej przedstawiam poszczególne nieprawidłowości, wskazując wnioski zmierzające do ich usunięcia i usprawnienia badanej działalności oraz osoby odpowiedzialne za nieprawidłowe wykonywanie czynności służbowych, stosownie do art. 9 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2016 r., poz. 561).

W zakresie rozliczeń z zakładem budżetowym:

- *W okresach: od 1 stycznia 2012 r. do 29 stycznia 2014 r. oraz od 1 stycznia 2015 r. do dnia zakończenia kontroli przekazywano dotacje przedmiotowe dla Zakładu Komunalnego w Jasienicy, pomimo że Rada Gminy Jasienica nie ustaliła w uchwale dla tych okresów stawek jednostkowych dotacji przedmiotowej („dopłata do 1 m³ wywozu nieczystości ciekłych”). Naruszono tym art. 219 ust. 1 w związku z ust. 4 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1240 z późn. zm., Dz. U. z 2013 r. poz. 885 z późn. zm.). Zgodnie z przywołanymi przepisami, z budżetu jednostki samorządu terytorialnego mogą być udzielane dotacje przedmiotowe dla samorządowych zakładów budżetowych, kalkulowane według stawek jednostkowych, a stawki dotacji przedmiotowych ustala organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego.*

W okresie od 1 stycznia 2012 r. do 29 stycznia 2014 r. udzielano dotacji przedmiotowych dla Zakładu Komunalnego w Jasienicy na zadanie „dopłata do 1 m³ wywozu nieczystości ciekłych” bez podjęcia stosownej uchwały w tym zakresie.

Zgodnie z wyjaśnieniami Wójta Gminy Jasienica wysokość stawek jednostkowych została zaakceptowana na posiedzeniu komisji budżetowej Rady Gminy Jasienica podczas dyskusji

nad wnioskiem Zakładu Komunalnego w Jasienicy dotyczącym ustalenia górnych stawek opłat ponoszonych przez właścicieli nieruchomości za usługi w zakresie odbierania odpadów komunalnych oraz opróżniania zbiorników bezodpływowych i transportu nieczystości ciekłych.

W 2014 r. Rada Gminy Jasienica ustaliła stawki dotacji przedmiotowej dla Zakładu Komunalnego w Jasienicy na rok 2014 r. w zakresie odbierania odpadów komunalnych oraz opróżniania zbiorników bezodpływowych i transportu nieczystości ciekłych. Uchwałę podjęto dnia 30 stycznia 2014 r. i wskazano okres jej obowiązywania na 2014 r.

Na kolejne lata 2015 i 2016 nie zostały przyjęte stawki dotacji podmiotowej. Dotację ustalano na podstawie stawek jednostkowych przyjętych w ww. uchwale z 2014 r.

Z wyjaśnień Wójta Gminy Jasienica wynika, że w powyższej uchwale zaistniał oczywisty błąd pisarski w zapisie dotyczącym roku obowiązywania, a intencją podjęcia tej uchwały było jej obowiązywanie do czasu zmiany stawek za wywóz, które nie były planowane i które obowiązują do chwili obecnej.

Ustalono, że nie przedstawiono Radzie Gminy Jasienica projektu uchwały w sprawie sprostowania wspomnianej omyłki pisarskiej, ani też projektu uchwały w sprawie ustalenia stawek dotacji przedmiotowej dla Zakładu Komunalnego w Jasienicy na lata 2015 i 2016.

Polecenia księgowania przekazywanych transz dotacji dla Zakładu Komunalnego w Jasienicy sporządzali pracownicy Referatu Budżetu, sprawdzane były przez Głównego Księgowego Urzędu Gminy Jasienica i zatwierdzane przez p. Janusza Pierzynę – Wójta Gminy Jasienica oraz p. Krzysztofa Wieczerezaka – Zastępcę Wójta Gminy Jasienica. Zgodnie z art. 30 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591 z późn. zm., Dz. U. z 2013 r., poz. 594. z późn. zm., Dz. U. z 2015 r., poz. 1515 z późn. zm., Dz. U. z 2016 r., poz. 446), do zadań wójta należy w szczególności przygotowywanie projektów uchwał rady gminy.

Nadzór nad przygotowaniem materiałów pod obrady Rady Gminy Jasienica i Komisji Rady oraz nad realizacją uchwał Rady i wniosków komisji należał do p. Małgorzaty Pietras – Sekretarza Gminy Jasienica.

Wniosek nr 1

Zapewnić przyznawanie dotacji przedmiotowych na podstawie uchwał o ustaleniu stawek dotacji przedmiotowych stosownie do art.219 ust. 1 i ust. 4 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2013 r. poz. 885 z późn. zm.) w związku z art. 30 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2016 r., poz. 446), mając na uwadze art. 68 i art. 69 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2013 r., poz. 885 z późn. zm.).

Wniosek nr 2

Wzmocnić nadzór nad pracownikami przygotowującymi materiały pod obrady Rady Gminy Jasienica mając na uwadze art. 68 oraz art. 69 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2013 r. poz. 885 z późn. zm.).

- Do dnia zakończenia kontroli nie sporządzono projektu uchwały Rady Gminy Jasienica określającej terminy i sposób ustalania zaliczkowych wpłat nadwyżki środków obrotowych dokonywanych przez Zakład Komunalny w Jasienicy do budżetu jednostki samorządu*

terytorialnego oraz sposób i terminy rocznych rozliczeń dokonywania wpłat do budżetu, czym naruszono art. 16 ust. 2 pkt 5 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1240 z późn. zm., następnie Dz. U. z 2013 r. poz. 885 z późn. zm.). Stosownie do tego przepisu organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego określa terminy i sposób ustalania zaliczkowych wpłat nadwyżki środków obrotowych dokonywanych przez zakład do budżetu jednostki samorządu terytorialnego oraz sposób i terminy rocznych rozliczeń i dokonywania wpłat do budżetu. Zgodnie z art. 15 ust. 7 ww. ustawy o finansach publicznych, samorządowy zakład budżetowy wpłaca do budżetu jednostki samorządu terytorialnego nadwyżkę środków obrotowych, ustaloną na koniec okresu sprawozdawczego, chyba że organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego postanowi inaczej. Rada Gminy Jasienica uchwałą Nr XXII/243/12 zwolniła samorządowy zakład budżetowy z obowiązku wpłaty do budżetu gminy nadwyżki środków obrotowych w latach 2012 - 2014.

Przedłożenie projektu uchwały Radzie Gminy Jasienica zgodnie z art. 30 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591 z późn. zm., Dz. U. z 2013 r., poz. 594 z późn. zm., Dz. U. z 2015 r., poz. 1515 z późn. zm., Dz. U. z 2016 r., poz. 446) należało do obowiązków p. Janusza Pierzyny – Wójta Gminy Jasienica.

Wniosek nr 3

Podjąć działania mające na celu przygotowanie i przedłożenie Radzie Gminy Jasienica projektu uchwały określającej terminy i sposób ustalania zaliczkowych wpłat nadwyżki środków obrotowych dokonywanych przez zakład do budżetu jednostki samorządu terytorialnego oraz sposób i terminy rocznych rozliczeń i dokonywania wpłat do budżetu, mając na uwadze art. 16 ust. 2 pkt 5 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2013 r. poz. 885 z późn. zm.).

- W okresie od 1 stycznia 2013 r. do dnia zakończenia kontroli nie przedłożono pod obrady Rady Gminy Jasienica projektów uchwał w sprawie zatwierdzenia taryf dla zbiorowego odprowadzania ścieków. Naruszono tym art. 24 ust. 1 ustawy z dnia 7 czerwca 2001 r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków (Dz. U. z 2006 r. Nr 123 poz. 858 z późn. zm. oraz Dz. U. z 2015 r. poz. 139 z późn. zm.). Zgodnie z tym przepisem taryfy podlegają zatwierdzeniu w drodze uchwały rady gminy, z wyjątkiem taryf zmienionych w związku ze zmianą stawki podatku od towarów i usług. Zgodnie z art. 24 ust. 5 ww. ustawy, rada gminy podejmuje uchwałę o zatwierdzeniu taryf, w terminie 45 dni od dnia złożenia wniosku, albo o odmowie zatwierdzenia taryf, jeżeli zostały one sporządzone niezgodnie z przepisami.

Zakład komunalny składał wnioski do Wójta Gminy Jasienica o zatwierdzenie taryf dla zbiorowego odprowadzania ścieków w dniach:

- 15 kwietnia 2013 r. na okres: 01.09.2013 r. – 31.08.2014 r.;
- 20 czerwca 2014 r. na okres: 01.09.2014 r. – 31.08.2015 r.;
- 16 czerwca 2015 r. na okres: 01.09.2015 r. – 31.08.2016 r.;
- 14 września 2015 r. na okres: 01.12.2015 r. – 30.11.2016 r.

Zgłoszone we wniosku z dnia 16 czerwca 2015 r. taryfy zostały zatwierdzone w dniu 23 lipca 2015 r. uchwałą Rady Gminy Jasienica, jednakże rozstrzygnięciem nadzorczym z dnia 28 sierpnia 2015 r. Wojewoda Śląski stwierdził nieważność ww. uchwały.

Po złożeniu przez Zakład Komunalny w Jasienicy pozostałych wniosków nie przedłożono projektów uchwał pod obrady Rady Gminy Jasienica, które powinny zostać zakończone podjęciem przez Radę Gminy Jasienica stosownej uchwały w ciągu 45 dni.

W myśl art. 30 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591 z późn. zm., Dz. U. z 2013 r., poz. 594. z późn. zm., Dz. U. z 2015 r., poz. 1515 z późn. zm., Dz. U. z 2016 r., poz. 446), do zadań wójta należy w szczególności przygotowywanie projektów uchwał rady gminy oraz stosownie do § 29 ust. 4 Statutu Gminy Jasienica, projekt uchwały w sprawie, która wymaga uregulowania w drodze uchwały, opracowuje Wójt, bez względu na to, kto był inicjatorem uchwały (inicjatywę uchwałodawczą posiada każdy radny oraz Wójt).

Nadzór nad przygotowaniem materiałów pod obrady Rady Gminy Jasienica i Komisji Rady oraz nad realizacją uchwał Rady i wniosków komisji należał do p. Małgorzaty Pietras – Sekretarza Gminy Jasienica.

Wniosek nr 4

Podjąć czynności mające na celu przedstawienie Radzie Gminy Jasienica projektu uchwały w sprawie zatwierdzenia taryf dla zbiorowego odprowadzania ścieków przez Zakład Komunalny w Jasienicy stosownie do art. 24 ust. 1 oraz art. 24 ust. 5 ustawy z dnia 7 czerwca 2001 r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków (Dz. U. z 2015 r. poz. 139 z późn. zm.), mając na uwadze art. 18 ust. 2 pkt 15 oraz art. 30 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2016 r., poz. 446).

W zakresie udzielania zamówień publicznych:

- W 2013 r. w toku realizacji zadania inwestycyjnego pn. „Adaptacja hali basenowej na salę lekkoatletyczną w budynku Gimnazjum i Zespołu Szkolno-Przedszkolnego w Mazańcowicach/bez budowy boiska zadaszonego halą cylindryczną” (zamówienia podstawowego, udzielonego w 2011 r. po przeprowadzonym postępowaniu w trybie przetargu nieograniczonego), Gmina Jasienica umową nr CRU-BRG.272.256.2013 z dnia 17 czerwca 2013 r., zawartą na kwotę do 206.832,99 zł brutto, udzieliła zamówienia dodatkowego w trybie z wolnej ręki na podstawie art. 67 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2010 r. Nr 113, poz. 759 z późn. zm.) na roboty budowlane, pomimo braku zaistnienia przesłanek do zastosowania tego trybu udzielenia zamówienia.

Wyliczona według kosztorysów wartość robót dodatkowych, niespełniających wymogów ww. przepisu, wynosiła 190.349,84 zł brutto (154.755,97 zł netto). Na powyższą kwotę składały się wartości następujących robót budowlanych dodatkowych zleconych dotychczasowemu wykonawcy:

- a) roboty budowlane w istniejących pomieszczeniach, nie objęte zamówieniem podstawowym (85.308,41 zł netto),
- b) roboty dodatkowe przy drogach, chodnikach (12.256,88 zł netto),
- c) wykonanie odwodnienia drogi – dodatkowego drenażu (15.752,79 zł netto),
- d) wykonanie kanalizacji sanitarnej, deszczowej (zgodnie z nowym projektem) i drenażu (15.842,53 zł netto),
- e) demontaż ścianki i wzmocnienie podłoża (1.104,05 zł netto),
- f) wykonanie elektrycznej instalacji wewnętrznej (21.730,94 zł netto),

g) wykonanie instalacji elektrycznej w piwnicach (2.386,06 zł netto),

h) montaż mufy kablowej (374,31 zł netto).

Zgodnie z art. 67 ust. 1 pkt 5 lit. a i b ustawy Prawo zamówień publicznych, zamówieniami dodatkowymi, udzielonymi dotychczasowemu wykonawcy usług lub robót budowlanych, mogą być wyłącznie zamówienia, nieobjęte zamówieniem podstawowym (nieprzekraczające łącznie 50% wartości realizowanego zamówienia), których wykonanie stało się konieczne na skutek sytuacji niemożliwej wcześniej do przewidzenia, jeżeli:

- z przyczyn technicznych lub gospodarczych oddzielenie zamówienia dodatkowego od zamówienia podstawowego wymagałoby poniesienia niewspółmiernie wysokich kosztów lub
- wykonanie zamówienia podstawowego jest uzależnione od wykonania zamówienia dodatkowego.

Podstawową przesłanką udzielenia zamówienia dodatkowego na roboty budowlane, przy zastosowaniu trybu zamówienia z wolnej ręki na podstawie przywołanego przepisu, jest nieprzewidywalność zaistniałej sytuacji. Sytuacja niemożliwa wcześniej do przewidzenia musi mieć charakter obiektywny i wynikać z przyczyn zewnętrznych, niezależnych od zamawiającego, co oznacza, że nie może wynikać z niedochowania należytej staranności na etapie przygotowania lub przeprowadzenia postępowania o udzielenie zamówienia podstawowego na roboty budowlane, a także nieprawidłowego wykonywania robót budowlanych (np. zaniedbania kierownika budowy lub robót, inspektora nadzoru inwestorskiego, nadzoru autorskiego). Może więc mieć miejsce tylko w przypadku, gdy zamawiający nawet przy zachowaniu należytej staranności na etapie przygotowywania specyfikacji zamówienia podstawowego, nie mógł przewidzieć konieczności wykonania pewnych robót. Nie chodzi zatem o roboty nieprzewidziane na etapie zamówienia podstawowego, ale roboty niemożliwe do przewidzenia, pomimo zachowania należytej staranności.

Zlecenie prac dotychczasowemu wykonawcy zamówienia podstawowego zamawiający uzasadnił m.in. względami finansowymi (otrzymanie dodatkowych środków finansowych) i funkcjonalnymi (zmiany na prośbę przyszłego użytkownika obiektu), a ponadto błędami w dokumentacji projektowo-kosztorysowej,

Wobec powyższego nie mamy do czynienia z zamówieniem, którego konieczności realizacji nie można było wcześniej przewidzieć. Zakres udzielonego zamówienia dodatkowego wskazuje, że w niniejszej sprawie przyczyną udzielenia zamówienia dodatkowego była w szczególności zmiana koncepcji realizacji inwestycji podjętej przez zamawiającego w toku jej wykonywania.

Okoliczność uzyskania dodatkowych środków finansowych umożliwiających rozszerzenie prac adaptacyjnych budynku, w którym prowadzone były prace objęte przedmiotem zamówienia podstawowego, także nie stanowi przesłanki uzasadniającej udzielenie zamówienia w ramach robót dodatkowych w trybie zamówienia z wolnej ręki.

Nie stanowią takiej przesłanki również błędy w dokumentacji projektowo-kosztorysowej, na które powołuje się zamawiający. To zamawiający ponosi odpowiedzialność za poprawność projektu (stosownie do art. 18 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane), a gdy wymaga tego sytuacja, również za zawarcie odpowiedniej umowy z projektantem, która będzie określała jego obowiązki stosownie do podwyższonej trudności wykonania projektu, np. zlecenie dodatkowych badań lub ekspertyz budynku albo jego elementów, zwłaszcza jeśli jest to budynek powstały wiele lat wcześniej.

Ponadto, mając na uwadze, że inwestycja w zakresie robót wykonywanych w adaptowanym budynku na skutek jego funkcjonalnej zmiany, mogła zostać zrealizowana zgodnie z pierwotnymi założeniami przyjętymi na etapie udzielenia zamówienia podstawowego,

w konsekwencji nie można przyjąć, że jego wykonanie było uzależnione od wykonania zamówienia dodatkowego.

Zamawiający nie wykazał spełnienia przesłanek wymaganych w art. 67 ust. 1 pkt 5 ustawy Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2010 r. Nr 113, poz. 759 z późn. zm.), w szczególności nie wykazał, że wykonanie robót budowlanych objętych zamówieniem dodatkowym stało się konieczne na skutek sytuacji niemożliwej wcześniej do przewidzenia. Zgodnie z art. 10 ust. 1 ustawy Prawo zamówień publicznych, podstawowymi trybami udzielania zamówienia są przetarg nieograniczony oraz przetarg ograniczony, a stosownie do art. 10 ust. 2 ww. ustawy, zamawiający może udzielić zamówienia z wolnej ręki tylko w przypadkach określonych w ustawie.

Zamówienia dodatkowego w trybie z wolnej ręki umową nr CRU – BRG.272.256.2013 z dnia 17 czerwca 2013 r., udzielił p. Janusz Pierzyna – Wójt Gminy Jasienica, przy kontrasygnacie p. Krystyny Pieszka – Skarbnika Gminy Jasienica.

- W przeprowadzonym w 2015 r. postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego w trybie przetargu nieograniczonego na realizację zadania p.n.: „Świadczenie usług pocztowych w obrocie krajowym i zagranicznym”, w ogłoszeniu o zamówieniu zamieszczonym na tablicy ogłoszeń oraz na stronie internetowej Biuletynu Informacji Publicznej Urzędu Gminy Jasienica, a także w ogłoszeniu skierowanym do Biuletynu Zamówień Publicznych, nie zawarto informacji, że zamawiający nie żąda od wykonawców wnieścia wadium. Naruszono tym art. 41 pkt 8 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2013 r., poz. 907 z późn. zm.), zgodnie z którym ogłoszenie o zamówieniu, którego zamieszczeniem w miejscu publicznie dostępnym w swojej siedzibie oraz na stronie internetowej zamawiający wszczyna postępowanie w trybie przetargu nieograniczonego, zawiera co najmniej informację na temat wadium. Informacja na temat wadium została wskazana w specyfikacji istotnych warunków zamówienia.

Zgodnie z zakresem czynności, przygotowywanie ogłoszeń o zamówieniach należało do zadań Inspektora Referatu Gospodarki Komunalnej i Ochrony Środowiska. Nadzór nad ww. pracownikami sprawował Kierownik Referatu. Ogłoszenie o zamówieniu podpisał p. Janusz Pierzyna – Wójt Gminy Jasienica.

- W przeprowadzonym w 2014 r. postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego pn. „Budowa boiska wielofunkcyjnego i bieżni o nawierzchni syntetycznej oraz skoczni w dal na terenie Szkoły Podstawowej w Świętoszówce (dz. nr 250/3)” nieprawidłowo wypełniono protokół postępowania o udzielenie przedmiotowego zamówienia publicznego, co polegało na pominięciu zawarcia w protokole postępowania w trybie przetargu nieograniczonego na druku ZP-PN informacji o osobie wykonującej czynności w postępowaniu o udzielenie zamówienia, pomimo że osoba ta wykonywała takie czynności.

W protokole postępowania o udzielenie przedmiotowego zamówienia publicznego nie wskazano p. Krzysztofa Wieczerzaka – Zastępcę Wójta Gminy Jasienica jako osoby wykonującej czynności w postępowaniu o udzielenie zamówienia, pomimo że m.in. podpisał wezwania do uzupełnienia dokumentów potwierdzających spełnienie warunków udziału w postępowaniu, zawiadomienia o wyborze najkorzystniejszej oferty, skierowane do wykonawców, którzy złożyli oferty, zawiadomienie wywieszane na tablicy ogłoszeń Urzędu Gminy Jasienica oraz podpisał pisma w sprawie zwrotu wadium. Wyżej

wymienione czynności w postępowaniu o udzielenie przedmiotowego zamówienia, p. Krzysztof Wieczerzak – Zastępca Wójta Gminy Jasienica wykonał w czasie nieobecności kierownika zamawiającego.

Powyższym naruszono postanowienia § 2 ust. 1 pkt 5 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 26 października 2010 r. w sprawie protokołu postępowania o udzielenie zamówienia publicznego (Dz. U. Nr 223, poz. 1458), stosownie do których protokół zawiera, w zależności od zastosowanego trybu postępowania, informacje dotyczące osób wykonujących czynności w postępowaniu o udzielenie zamówienia i złożenia przez nie oświadczenia na druku ZP-1. Zgodnie ze wzorem protokołu postępowania o udzielenie zamówienia w trybie przetargu nieograniczonego – drukiem ZP-PN, stanowiącym załącznik nr 1 do ww. rozporządzenia, informacja o pracowniku zamawiającego, któremu kierownik zamawiającego powierzył pisemnie wykonanie zastrzeżonych dla siebie czynności w postępowaniu o udzielenie zamówienia, winna być zamieszczona w punkcie 3 litera A podpunkt 1, natomiast wpisanie innych osób wykonujących czynności w postępowaniu (z podaniem imienia i nazwiska tych osób oraz zakresu czynności wykonywanych przez te osoby) w punkcie 3 litera A podpunkcie 4 druku ZP-PN.

Zgodnie z zapisami Regulaminu Organizacyjnego Urzędu Gminy Jasienica, wprowadzonego zarządzeniem Nr 120.2.2011 Wójta Gminy Jasienica z dnia 19 lipca 2011 r. (ze zmianami), p. Krzysztof Wieczerzak – Zastępca Wójta Gminy Jasienica został upoważniony do wykonywania zadań zastrzeżonych dla Wójta przepisami prawa, w czasie nieobecności Wójta.

W dniu 26 czerwca 2014 r., tj. w dniu wykonywania pierwszej z wymienionych czynności w postępowaniu, p. Krzysztof Wieczerzak – Zastępca Wójta Gminy Jasienica podpisał oświadczenie o braku podstaw wyłączenia z postępowania (druk ZP-1).

Protokół postępowania w trybie przetargu nieograniczonego o udzielenie przedmiotowego zamówienia publicznego na druku ZP-PN, został sporządzony przez Inspektora Referatu Gospodarki Komunalnej, któremu zgodnie z zakresem czynności został powierzony obowiązek udziału w pracach Komisji Przetargowej w roli Sekretarza Komisji i sporządzanie protokołów postępowań o udzielenie zamówień publicznych.

Protokół został zatwierdzony przez p. Janusza Pierzybę – Wójta Gminy Jasienica.

Wniosek nr 5

Wzmocnić nadzór nad pracownikami Urzędu Gminy Jasienica biorącymi udział w przygotowaniu i przeprowadzeniu postępowań o udzielenie zamówień publicznych, w zakresie:

- weryfikacji przesłanek udzielania zamówień publicznych w trybie z wolnej ręki stosownie do art. 67 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2015 r., poz. 2164),
- przygotowywania ogłoszeń o zamówieniu, stosownie do art. 41 pkt 8 ustawy Prawo zamówień publicznych,
- wypełniania protokołu postępowania o udzielenie zamówienia publicznego, stosownie do § 2 ust. 1 pkt 5 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 26 października 2010 r. w sprawie protokołu postępowania o udzielenie zamówienia publicznego (Dz. U. Nr 223, poz. 1458) w związku ze wzorem protokołu postępowania o udzielenie zamówienia w trybie przetargu nieograniczonego – druk ZP-PN (punkt 3 litera A podpunkt 1 i podpunkt 4), stanowiącym załącznik nr 1 do rozporządzenia,

mając na uwadze art. 68 i art. 69 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2013 r., poz. 885 z późn. zm.).

W zakresie gospodarki nieruchomościami:

- *W latach 2013 - 2014 nie zamieszczono na stronach internetowych Urzędu Gminy Jasienica informacji o wywieszeniu w siedzibie Urzędu Gminy Jasienica wykazów nieruchomości lokalowych przeznaczonych do oddania w dzierżawę. Zgodnie z art. 35 ust. 1 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2010 r. Nr 102, poz. 651 z późn. zm.), właściwy organ sporządza i podaje do publicznej wiadomości wykaz nieruchomości przeznaczonych do oddania w dzierżawę. Wykaz ten wywiesza się na okres 21 dni w siedzibie właściwego urzędu, a ponadto informację o wywieszeniu tego wykazu podaje się do publicznej wiadomości przez ogłoszenie w prasie lokalnej oraz w inny sposób zwyczajowo przyjęty w danej miejscowości, a także na stronach internetowych właściwego urzędu. Powyższe dotyczyło:*
 - *lokalu użytkowego o pow. 51,60 m² usytuowanego w budynku na działce nr 250/1 położonej w Świętoszówce, oddanego w dzierżawę na mocy umowy nr CRU-BRG.272.103.2014 z 3 lutego 2014 r. – wykaz wywieszono na tablicy ogłoszeń Urzędu Gminy Jasienica w dniu 2 stycznia 2014 r.,*
 - *lokalu użytkowego o pow. 134,00 m² usytuowanego w budynku na działce nr 250/1 położonej w Świętoszówce, oddanego w dzierżawę na mocy umowy nr CRU-BRG.272.104.2014 z 3 lutego 2014 r. – wykaz wywieszono na tablicy ogłoszeń Urzędu Gminy Jasienica w dniu 2 stycznia 2014 r.,*
 - *lokalu użytkowego o pow. 87,96 m² usytuowanego w budynku OSP posadowionym na działce nr 24/8 położonej w Wieszczałach, oddanego w dzierżawę na mocy umowy nr CRU – BRG.272.118.2013 z 1 marca 2013 r. – wykaz wywieszono na tablicy ogłoszeń Urzędu Gminy Jasienica w dniu 25 stycznia 2013 r.*

Zadania wynikające z ustawy o gospodarce nieruchomościami, prowadzące do opracowania umów dzierżawy lokali użytkowych wchodzących w zasób Gminy Jasienica, wykonywała Inspektor Referatu Budownictwa i Rozwoju Gospodarczego, nad którą nadzór sprawował Kierownik Referatu.

Wykonywanie czynności związanych z bieżącym umieszczaniem informacji w Biuletynie Informacji Publicznej należało do zadań do Informatyka w Referacie Organizacyjnym i Spraw Społecznych. Nadzór nad pracownikiem sprawowała Kierownik tego Referatu.

Wniosek nr 6

Wzmocnić nadzór nad pracownikami Referatu Budownictwa i Rozwoju Gospodarczego oraz Referatu Organizacyjnego i Spraw Społecznych, wykonującymi czynności związane z oddawaniem nieruchomości lokalowych w dzierżawę, stosownie do art. 35 ust. 1 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2015 r., poz. 1774 z późn. zm.), mając na uwadze art. 68 oraz art. 69 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2013 r., poz. 885 z późn. zm.).

W zakresie ksiąg rachunkowych budżetu i urzędu:

– W latach 2013 - 2015 nieprawidłowo zamknięto księgi rachunkowe Urzędu Gminy w Jasienicy. Ze sporządzonych wydruków zestawień obrotów i sald kont księgi głównej wynikały następujące salda:

- w zestawieniu obrotów i sald kont księgi głównej za 2013 r. wg stanu na dzień 31 grudnia 2013 r. wynikały salda Wn na koncie 130 „Rachunek bieżący jednostki” oraz Ma na koncie 223 „Rozliczenie wydatków budżetowych”,
- w zestawieniu obrotów i sald kont księgi głównej za 2014 r. i 2015 r. wg stanu na dzień 31 grudnia 2014 r. i 31 grudnia 2015 r. wynikały salda dwustronne kont: 800 „Fundusz jednostki” i 860 „Wynik finansowy”, zamiast sald jednostronnych.

Naruszono tym zasady funkcjonowania ww. kont określone w załączniku nr 3 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2013 r. poz. 289 z późn. zm.).

Zgodnie z przytoczonymi przepisami określonymi w powyższym rozporządzeniu oraz w zakładowym planie kont wprowadzonym zarządzeniem Nr 0050.23.2012 Wójta Gminy Jasienica z dnia 20 marca 2012 r. w sprawie Instrukcji regulujących gospodarkę finansową Gminy z późn.zm. konto 800 „Fundusz jednostki” służy do ewidencji równowartości majątku trwałego i obrotowego jednostki i ich zmian. Konto 800 wykazuje na koniec roku saldo Ma, które oznacza stan funduszu jednostki. Konto 860 „Wynik finansowy” służy do ustalania wyniku finansowego jednostki. Saldo konta 860 wyraża na koniec roku obrotowego wynik finansowy jednostki, saldo Wn - stratę netto, saldo Ma - zysk netto.

Zgodnie z opisem ww. kont 130, 223 ujętych w załączniku nr 3 do ww. rozporządzenia saldo konta 130 ulega likwidacji przez księgowanie: przelewu środków pieniężnych niewykorzystanych do końca roku, w korespondencji z kontem 223; przelewu do budżetu dochodów budżetowych pobranych, lecz nieprzelanych do końca roku, w korespondencji z kontem 222. Saldo konta 223 ulega likwidacji poprzez księgowanie przelewu na rachunek dysponenta wyższego stopnia środków pieniężnych niewykorzystanych do końca roku, w korespondencji z kontem 130.

W trakcie kontroli wyjaśniono m.in.: ze względu na dokonywane księgowania w odrębnych oddziałach, w wydrukach zestawień obrotów i sald księgi głównej (syntetyka) wszystkich oddziałów prezentowane są dwa salda kont 800 i 860. Natomiast kwota widniejąca jako saldo konta 130 po stronie Wn oraz saldo konta 223 po stronie Ma dotyczyła otrzymanego w 2013 r. dofinansowania na realizację projektu „Edukacja obrazem - obraz edukacją” w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki (współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego).

Zadania w zakresie prowadzenia ksiąg rachunkowych jednostki budżetowej Urzędu Gminy, należały do pracowników Referatu Budżetu. Nadzór w tym zakresie sprawował Kierownik tego Referatu.

Wniosek nr 7

Zapewnić prowadzenie ewidencji księgowej kont jednostki 800, 860, 130, 223, stosownie do zasad funkcjonowania ww. kont określonych w załączniku nr 3 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych

zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2013 r. poz. 289 z późn. zm.), mając na uwadze art. 68 oraz art. 69 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2013 r., poz. 885 z późn. zm.).

- W latach 2014 - 2015 nieprawidłowo ewidencjonowano w księgach rachunkowych organu/budżetu operacje gospodarcze na kontach 260 „Zobowiązania finansowe” i 962 „Wynik na pozostałych operacjach”.

Powyższe dotyczyło błędnego ujęcia:

- w 2014 r. zapisem ujemnym na koncie Ma 260 w korespondencji z kontem Wn 962 operacji dotyczących umorzenia części pożyczek zaciągniętych w Wojewódzkim Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki w Katowicach, zamiast zgodnie ze sporządzonym dowodem PK nr 40 z dnia 30 października 2014 r. na kontach Wn 260 i Ma 962.

- w 2015 r. zapisem ujemnym na koncie Ma 962 w korespondencji z kontem 133 „Rachunek budżetu” operacji dotyczącej zwrotu dotacji celowej za 2014 r. na podstawie wyciągu bankowego.

Powyższe było niezgodne z zasadami funkcjonowania ww. kont określonymi w postanowieniach załącznika nr 2 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2013 r. poz. 289 z późn. zm.) oraz zakładowym planem kont wprowadzonym zarządzeniem Nr 0050.23.2012 Wójta Gminy Jasienica z dnia 20 marca 2012 r. w sprawie Instrukcji regulujących gospodarkę finansową Gminy z późn. zm.

Zgodnie z opisem kont 260, 962 określonych w załączniku nr 2 do ww. rozporządzenia, konto 260 służy do ewidencji zobowiązań zaliczanych do zobowiązań finansowych, z wyjątkiem kredytów bankowych, a w szczególności z tytułu zaciągniętych pożyczek i wyemitowanych instrumentów finansowych. Na stronie Wn konta 260 ujmuje się wartość spłaconych zobowiązań finansowych, a na stronie Ma ujmuje się wartość zaciągniętych zobowiązań finansowych. Ewidencja szczegółowa prowadzona do konta 260 powinna zapewnić możliwość ustalenia stanu zobowiązań z poszczególnymi kontrahentami według tytułów zobowiązań. Konto 260 może wykazywać dwa salda. Saldo Wn oznacza stan nadpłaconych zobowiązań finansowych, a saldo Ma stan zaciągniętych zobowiązań finansowych. Konto 962 służy do ewidencji pozostałych operacji niekasowych wpływających na wynik wykonania budżetu. Na stronie Wn konta 962 ujmuje się w szczególności koszty finansowe oraz pozostałe koszty operacyjne związane z operacjami budżetowymi. Na stronie Ma konta 962 ujmuje się w szczególności przychody finansowe oraz pozostałe przychody operacyjne związane z operacjami budżetowymi. Na koniec roku konto 962 może wykazywać saldo Wn oznaczające nadwyżkę kosztów nad przychodami lub saldo Ma oznaczające nadwyżkę przychodów nad kosztami. Pod datą zatwierdzenia sprawozdania z wykonania budżetu saldo konta 962 przenosi się na konto 960.

Zadania w zakresie prowadzenia ksiąg rachunkowych budżetu należały do pracowników Referatu Budżetu. Nadzór w tym zakresie sprawował Kierownik tego Referatu.

Wniosek nr 8

Wzmocnić nadzór nad pracownikami Referatu Budżetu w zakresie ujmowania operacji gospodarczych w księgach rachunkowych budżetu Gminy Jasienica, prowadzenia ewidencji księgowej kont 260, 962, 133, stosownie do zasad funkcjonowania ww. kont określonych w załączniku nr 2 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2013 r. poz. 289 z późn. zm.), mając na uwadze art. 68 oraz art. 69 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2013 r., poz. 885 z późn. zm.).

W zakresie ustaleń ogólno-organizacyjnych:

- *Zaniechano pisemnego powierzenia p. Krystynie Pieszka – Skarbnikowi Gminy Jasienica, będącemu Głównym Księgowym budżetu jednostki samorządu terytorialnego, powołanej na to stanowisko uchwałą nr XVII/85/92 Rady Gminy w Jasienicy z dnia 30 stycznia 1992 r. obowiązków i odpowiedzialności stosownie do art. 54 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1240 z późn. zm., Dz. U. z 2013 r. poz. 885 z późn. zm.). Zgodnie z wyżej przytoczonym przepisem ustawy o finansach publicznych, głównym księgowym jednostki sektora finansów publicznych, zwanym dalej „głównym księgowym”, jest pracownik, któremu kierownik jednostki powierza obowiązki i odpowiedzialność w zakresie:*

1) prowadzenia rachunkowości jednostki;

2) wykonywania dyspozycji środkami pieniężnymi;

3) dokonywania wstępnej kontroli:

a) zgodności operacji gospodarczych i finansowych z planem finansowym,

b) kompletności i rzetelności dokumentów dotyczących operacji gospodarczych i finansowych.

Stosownie do art. 54 ust. 8 ww. ustawy, przepisy dotyczące głównego księgowego stosuje się odpowiednio do skarbnika (głównego księgowego budżetu jednostki samorządu terytorialnego).

W toku kontroli przedłożono pismo nr OrS.077.45.2016 (upoważnienie nr 45/2016) Wójta Gminy Jasienica, którym powierzył obowiązki i odpowiedzialność p. Krystynie Pieszka – Skarbnikowi Gminy Jasienica wynikające z art. 54 ust. 1 ustawy o finansach publicznych.

W zakresie wymiaru podatku od nieruchomości:

- *Do dnia zakończenia kontroli nieprawidłowo prowadzono ewidencję analityczną wpłat podatku od nieruchomości poprzez założenie dla podatnika dwóch kart kontowych. Powyższe było niezgodne z § 11 ust. 3 pkt 1 i ust. 4 pkt 1 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 25 października 2010 r. w sprawie zasad rachunkowości oraz planów kont dla organów podatkowych jednostek samorządu terytorialnego (Dz. U. Nr 208, poz. 1375). Zgodnie z przytoczonymi przepisami, konta szczegółowe (czyli karty kontowe)*

prorowadzone są do kont analitycznych i służą do rozrachunków z podatnikami z tytułu podatków, które podlegają przypisaniu na ich kontach i konta te prowadzi się w następujący sposób: dla każdego podatnika prowadzi się odrębne konto w każdym podatku. Ponadto, zgodnie z art. 6c ust. 1 ustawy z dnia 15 listopada 1984 r. o podatku rolnym (Dz. U. z 2006 r. Nr 136, poz. 969 z późn. zm., Dz. U. z 2013 r., poz. 1381 z późn. zm., a następnie Dz. U. z 2016 r. poz. 617) osobom fizycznym, na których ciąży obowiązek podatkowy w zakresie podatku rolnego oraz jednocześnie w zakresie podatku od nieruchomości lub podatku leśnego dotyczący przedmiotów opodatkowania położonych na terenie tej samej gminy, wysokość należnego zobowiązania podatkowego pobieranego w formie łącznego zobowiązania pieniężnego ustala organ podatkowy w jednej decyzji (nakazie płatniczym).

Powyższe dotyczyło:

- podatnika o numerze karty 5/1585 z tytułu podatku od nieruchomości, dla którego prowadzono również kartę kontową o numerze 25/195 z tytułu łącznego zobowiązania pieniężnego,*
- podatnika o numerze karty 8/1567 z tytułu podatku od nieruchomości, dla którego prowadzono również kartę o numerze 28/48 z tytułu łącznego zobowiązania pieniężnego.*

Zadania w zakresie prowadzenia księgowości podatków i opłat lokalnych należały do obowiązków pracowników Referatu Podatków i Opłat. Nadzór w tym zakresie sprawował Kierownik tego Referatu.

Wniosek nr 9

Podjąć działania mające na celu dostosowanie kart kontowych podatników o numerach 5/1585 i 25/195 oraz 8/1567 i 28/48 do wymogów § 11 ust. 3 pkt 1 i ust. 4 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 25 października 2010 r. w sprawie zasad rachunkowości oraz planów kont dla organów podatkowych jednostek samorządu terytorialnego (Dz. U. Nr 208, poz. 1375), mając na uwadze art.6 c ustawy z dnia 15 listopada 1984 r. o podatku rolnym (Dz. U. z 2016 r. poz. 617).

W zakresie długu publicznego:

- Gmina Jasienica w umowie o kredyt krótkoterminowy nr 101/49/2012 w rachunku bieżącym upoważniła Bank Spółdzielczy w Jasienicy do dysponowania rachunkiem bankowym Gminy, co było niezgodne z art. 264 ust. 5 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1240 z późn. zm.). Zgodnie z przytoczonym przepisem w celu zabezpieczenia kredytu lub pożyczki nie można udzielać pełnomocnictwa do dysponowania rachunkiem bankowym jednostki samorządu terytorialnego. W treści umowy nr 101/49/2012 zawartej dnia 31 stycznia 2012 r. zapisano: kredytodawca zastrzega sobie jednostronne prawo do spłaty zadłużenia przeterminowanego powstałego w wyniku niespłacenia kredytu lub odsetek w terminie umownym z wpływów na rachunek rozliczeniowy (bieżący) – kredytobiorcy bez jego dyspozycji i przed wszystkimi innymi płatnościami z wyjątkiem tytułów egzekucyjnych, na co kredytobiorca wyraża zgodę.*

Umowę kredytu nr 101/49/2012 w rachunku bieżącym zawarł p. Janusz Pierzyna – Wójt Gminy Jasienica. Na ww. umowie kontrasygnatę złożyła p. Krystyna Pieszka – Skarbnik Gminy Jasienica.

Wniosek nr 10

Ustanawiać zgodnie z prawem zabezpieczenia spłat kredytów zaciąganych przez Gminę Jasienica, stosownie do art. 264 ust. 5 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2013 r., poz. 885 z późn. zm.).

Stosownie do treści art. 9 ust. 3 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2016 r., poz. 561), sprawozdanie o sposobie realizacji wniosków pokontrolnych należy przedłożyć Regionalnej Izbie Obrachunkowej w Katowicach, **w terminie 30 dni** od daty otrzymania niniejszego wystąpienia.

Do wniosków pokontrolnych zawartych w niniejszym wystąpieniu przysługuje prawo zgłoszenia zastrzeżeń **w zakresie wymienionym w art. 9 ust. 4** ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych. Zastrzeżenia można wnosić do **Kolegium** tutejszej Izby, **w terminie 14 dni** od daty otrzymania wystąpienia pokontrolnego.

Z-ca PREZESA
Regionalnej Izby Obrachunkowej
w Katowicach
Krzysztof Róg

